

TEMEL LINUX KOMUTLARI

ŞEYMA BERBER

Linux Nedir?

Linux, 1991 yılında **Linus Torvalds** tarafından geliştirilmeye başlanmış, **Unix benzeri, açık kaynaklı bir işletim sistemi çekirdeğidir (kernel)**.

Linux'un Temel Özellikleri

Açık kaynaklıdır

Güvenlidir

Kararlıdır

Çok kullanıcılıdır

Çok görevli çalışır

Linux Dağıtımları

Temel Komutlar

- Dosya & Dizin Yönetimi
- Dosya içeriği Görüntüleme & Düzenleme
- Arama & Filtreleme
- Yetkilendirme & Kullanıcı Yönetimi
- Sistem Bilgileri & İzleme
- Süreç (Process) Yönetimi
- Paket & Yazılım Yönetimi
- Ağ (Network) Komutları
- Disk & Donanım Yönetimi
- Arşivleme & Sıkıştırma

Dosya & Dizi Yönetimi

pwd	Bulunduğun dizini gösterir.
ls	Dosya ve klasörleri listeler.
cd	Dizin değiştirir.
mkdir	Klasör oluşturur.
touch	Dosya oluşturur.
cp	Dosya kopyalar.
mv	Taşır / yeniden adlandırır.
rm	Dosya siler.

Dosya İçeriği Görüntüleme & Düzenleme

cat Dosya içeriğini gösterir

nano Metin düzenleyici

vi / vim Metin düzenleyici

Süreç (Process) Yönetimi

ps Sistemde çalışan işlemleri listeleme

Arama & Filtreleme

find Dosya arar

grep Metin içinde arar

locate Dosya ve dizinleri çok hızlı bulma

Yetkilendirme & Kullanıcı Yönetimi

chmod Dosya sahibine, gruba ve kullanıcılaraya izin verme

chown Dosya yada klasörün sahibini ve grubunu değiştirme

sudo root kullanıcısı olmak için

Paket & Yazılım Yönetimi

apt update Paket listesini günceller

apt install Program kurar

apt remove Program siler

Ağ (Network) Komutları

ip Ağ bilgilerini gösterir

ping İnternet bağlantısını test eder

curl Bir URL'den veri almak veya veri göndirmek

wget İnternetten dosya indirmek için

Disk & Donanım Yönetimi

`mount` Bir disk veya aygıtı dosya sistemine bağlayarak erişilebilir hale getirir.

Arşivleme & Sıkıştırma

`tar` Dosyaları tek bir arşiv dosyası halinde toplar (sıkıştırma yapabilir).

`zip` Dosyaları ZIP formatında sıkıştırır.

`unzip` ZIP dosyalarını açar.

`gzip` Dosyaları sıkıştırır veya açar.

Yardım & Dökümantasyon

info	Komutlar hakkında detaylı yardım ve dokümantasyon gösterir.
--help	Bir komutun kısa kullanım bilgilerini gösterir.

Kaynaklar

- Oğuzhan TAŞ, Linux Kurulum ve Ayarlar

https://oguzhantas.com/dersler/linux/LinuxBolum02_Kurulum.pdf

- Erva MARANGOZ, Temel Linux Eğitimi

<https://www.scribd.com/document/843018167/TemelLinux-EuroCC>

- Oğuzhan Taş, Temel Komutlar I

https://oguzhantas.com/dersler/linux/LinuxBolum04_TemelKomutlar.pdf

- İlkay TÜRK ÇAKIR, Temel Linux Komutları

https://indico.cern.ch/event/877623/contributions/3707937/attachments/1980071/3297004/linux_1.pdf

- Kemal DEMİREZ, Linux Komut Satırı

<https://sonsuzus.github.io/dosya/Linux%20Komut%20Sat%C4%B1r%C4%B1.pdf>